

زبان‌شناسی و نشانه‌شناسی روایات (۱)

موافقت معنایی

(موافقت گشتاری، موافقت تعبیری، موافقت فرانقشی)

www.ketab.ir

دکتر علیرضا قائمی‌نیا

(عضو هیئت علمی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی)

سرشناسه:	قائم‌نیا، علیرضا، ۱۴۴۳ -
عنوان و نام پدیدآور:	موافقت معنایی (موافقت گشتاری، موافقت تعبیری، موافقت فرانقشی) / علیرضا قائم‌نیا.
مشخصات نشر:	مشهد: بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری:	۷۲۶ ص.
فروست:	زبان‌شناسی و نشانه‌شناسی روایات (۱).
شابک:	۸-۵۴۳-۰۶-۶۰۰-۹۷۸.
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیبا،
یادداشت:	بالای عنوان: زبان‌شناسی و نشانه‌شناسی روایات (۱).
یادداشت:	کتابنامه: ص. ۷۱۵ - ۷۲۶.
عنوان دیگر:	زبان‌شناسی و نشانه‌شناسی روایات.
موضوع:	حدیث -- مسائل لغوی.
موضوع:	حدیث -- روش‌شناسی.
شناسه افزوده:	بنیاد پژوهشهای اسلامی، ناشر.
رده‌بندی دیوپی:	۲۹۷/۱۵۳.
رده‌بندی کنگره:	BP ۱۱۲/۸.
شماره کتاب‌شناسی ملی:	۷۶۷۴۶۶۲.
اطلاعات رکورد کتاب‌شناسی:	فیبا.

موافقت معنایی (موافقت گشتاری، موافقت تعبیری، موافقت فرانقشی)

دکتر علیرضا قائم‌نیا

ارزیابان: دکتر عبدالهادی مسعودی، دکتر علی راد
ویراستار: دکتر محمدرضا بهادری
حروفنگار: محمود رسولی
طراح جلد: نیما نقوی

چاپ اول: ۱۴۰۰ / ۳۰۰ نسخه، وزیری / بها: ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال
چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، مشهد: صندوق پستی ۹۱۷۳۵-۳۶۶
تلفن و دورنگار واحد فروش بنیاد پژوهشهای اسلامی: ۰۵۱-۳۲۲۳۰۸۰۳

www.islamic-rf.ir

info@islamic-rf.ir

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

سخن ناشر	۱۹
پیشگفتار	۲۱
بخش اول: بیان نظریه و چارچوب نظری	۳۹
فصل اول: طرح نظریه موافقت معنایی	۴۱
تبیین بودن قرآن	۴۱
رابطه احادیث با قرآن	۴۶
موافقت با قرآن و انواع آن	۵۳
دیدگاه موافقت روحی	۵۶
دیدگاه معناشناختی	۶۱
مخالفت با قرآن و انواع آن	۶۵
نتیجه گیری	۷۲
فصل دوم: چارچوب نظری	۷۶
معنا و انواع آن	۷۶
معنا و علم اصول	۷۹
معنای عبارت	۸۳

۸۵	جریان‌های زبان‌شناسی
۹۱	اشتراک‌ها
۹۱	تفاوت‌ها
۹۴	تکثرگرایی روشی
۹۶	بررسی نقدها
۹۶	تخصصی بودن
۹۷	مسأله ظهور
۱۰۰	کارایی نداشتن در همه روایات
۱۰۵	نتیجه‌گیری
۱۰۹	بخش دوم: موافقت گشتاری
۱۱۱	فصل اول: چارچوب نظری
۱۱۱	اصطلاح گشتار
۱۱۳	زبان‌شناسی زایشی
۱۱۶	زبان
۱۱۹	روساخت و ژرف‌ساخت
۱۲۲	ساختار زبان
۱۲۳	بخش نحوی
۱۲۴	محدودیت‌های گشتارها
۱۲۶	نوآوری‌های چامسکی
۱۲۸	تحلیل گشتاری زبان عربی
۱۳۱	قواعد بازنویسی
۱۳۱	مفهوم گروه
۱۳۳	گشتارهای نحوی
۱۳۴	نقش‌ها در جمله

۱۳۶	موافقت گشتاری و اقسام آن
۱۳۷	نتیجه گیری
۱۳۹	فصل دوم: موافقت گشتاری در روابط معنایی واژگان
۱۳۹	روابط معنایی
۱۴۰	شمول معنایی
۱۴۱	هم معنایی (ترادف)
۱۴۱	تقسیم نخست
۱۴۲	تقسیم دوم
۱۴۷	جزء واژگی
۱۴۹	عضو واژگی
۱۴۹	تقابل معنایی
۱۵۰	تضاد
۱۵۰	تقابل تضایف (معکوس)
۱۵۱	تقابل مدرج
۱۵۲	تقابل تکمیلی (تقابل مکمل ها)
۱۵۲	تقابل جهتی
۱۵۳	تقابل تعبیری
۱۵۴	اقسام موافقت در روابط معنایی
۱۷۸	نتیجه گیری
۱۸۱	فصل سوم: موافقت در گشتار مؤلفه های معنایی
۱۸۴	تحلیل مؤلفه ای
۱۸۴	روابط مفهومی میان واژگان
۱۸۵	ویژگی های دوتایی
۱۸۶	قواعد حشوی

۱۸۷.....	نظریه معنایی کتز.....
۱۸۸.....	فرهنگ لغت.....
۱۸۹.....	قواعد انتساب.....
۱۹۲.....	معناشناسی مفهومی جکندوف.....
۱۹۳.....	مقوله رویداد و وضع.....
۱۹۸.....	ویژگی‌ها و روش کاربست.....
۱۹۹.....	تفاوت با رویکرد شناختی.....
۲۰۱.....	موافقت در تحلیل مؤلفه‌ای.....
۲۰۱.....	موافقت در فرهنگ لغت.....
۲۰۳.....	موافقت در حذف ممیز.....
۲۰۴.....	موافقت در اولیه‌های معنایی.....
۲۰۶.....	نتیجه‌گیری.....
۲۰۹.....	فصل چهارم: موافقت در گشتار جمله‌ای.....
۲۰۹.....	مقدمه.....
۲۱۱.....	اقسام موافقت در گشتار جمله‌ای.....
۲۱۱.....	گشتار جمله فعلیه به اسمیه.....
۲۱۳.....	گشتار جمله اسمیه به جمله امری.....
۲۱۳.....	گشتار جمله شرطیه به امر/ نهی.....
۲۱۴.....	گشتار جمله شرطیه به جمله تحذیری.....
۲۱۴.....	گشتار از جمله اسمیه به جمله تحذیری.....
۲۱۵.....	گشتار جمله شرطیه به امر.....
۲۱۵.....	گشتار از جمله ترغیبی به امری یا وجوب.....
۲۱۶.....	گشتار مسبب به سبب.....
۲۱۷.....	گشتار در ساختار سببی.....

سخن ناشر

عن عبد السلام بن صالح الهروي قال: سَمِعْتُ أبا الحسن عليَّ بن موسى الرضا عليه السلام يقول: رَحِمَ اللهُ عبداً أحيا أمرنا. فقلتُ له: وَكَيْفَ يُحْيِي أَمْرَكُمْ؟ قال: يَتَعَلَّمُ عُلُومَنَا وَ يُعَلِّمُهَا النَّاسَ، فَإِنَّ النَّاسَ لَوْ كَلِمُوا مَحَاسِنَ كَلَامِنَا لَاتَّبَعُونَا^۱.

حمد و سپاس بی حد خداوند بزرگ و دانا را سرزد که غایت آفرینش انسان را معرفت و عبودیت ذات مقدس خود قرار داد و فرمود: «يَوْمَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»^۲. درود بر پیامبران الهی به ویژه حضرت خاتم انبیا محمد مصطفی صلی الله علیه و آله که با تزکیه و تعلیم کتاب و حکمت، زمینه ساز تحقق این هدف متعالی شدند و سلام بر امامان معصوم علیهم السلام، به خصوص عالم آل محمد صلی الله علیه و آله، حضرت امام علی بن موسی الرضا علیه السلام که ستارگان پرفروغ آسمان معرفت و عبودیت اند و راهنمایان بشر در صراط مستقیم معرفت و بندگی، و رحمت خدا بر عالمان و پژوهشگرانی که در طول تاریخ با فراگیری و نشر علوم و معارف اسلامی به احیای امر امامت و ولایت پرداخته و مردم را با زیبایی های فرهنگ اصیل اهل بیت علیهم السلام آشنا ساخته اند.

-
۱. عیون أخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۳۰۷؛ از امام رضا علیه السلام شنیدم که می فرمود: خدا رحمت کند کسی که امر ما را زنده کند. عرض کردم: امر شما را چگونه زنده کند؟ فرمود: علوم ما را فراگیرد و به مردم بیاموزد، که اگر مردم زیبایی های کلام ما را بدانند از ما پیروی خواهند کرد.
 ۲. ذاریات: ۵۶ «و جن و انس را نیافریدم مگر برای آنکه مرا بپرستند».